

**Spm1212
Economie & Bedrijf**

Naam:
Studentnummer:.....

Tentamen

ANTWOORDEN

Instructies:

- Dit tentamen bestaat uit zowel meerkeuze- als open vragen. Er zijn 20 meerkeuzevragen en 2 open vragen.
- De meerkeuzevragen staan op pagina 1-6 van deze bundel, de open vragen op pagina 7-14.
- Bij de bepaling van uw cijfer wordt de beoordeling van de meerkeuzevragen en de beoordeling van de open vragen in een gelijke verhouding (dus elk 50%) gewogen.
- De meerkeuzevragen dienen beantwoord te worden op een los meerkeuzeformulier. Vul hier je naam en studentnummer in. In de hokjes onder het studentnummer dien je nogmaals de cijfers van je studentnummer in te vullen. Maak je een fout, vraag dan een nieuw formulier. Correcties worden namelijk niet goed verwerkt door de inleesapparatuur!
- De open vragen worden beantwoord in de daartoe bijgevoegde tekstvakken. **Vul op alle bladzijden met open vragen je naam en studentnummer in!**
- Aangezien de open vragen op dit formulier worden ingevuld, kan het tentamen na afloop **niet** worden meegenomen. De vragen en antwoorden zullen na het tentamen op Blackboard verschijnen.
- Studiematerialen, mobiele telefoons en palmtops dienen in tassen onzichtbaar te worden opgeborgen. Mobiele telefoons moeten worden uitgeschakeld. Het verlaten van de zaal voor een (telefoon)gesprek is verboden.
- Tijdens de eerste 15 minuten (tot 14.15u) mag je de zaal niet verlaten. Dit om te voorkomen dat vragen uitlekken naar mensen die iets later binnenkomen.
- Houd je collegekaart bij de hand.
- Ieder geval van vermeende fraude wordt voorgelegd aan de examencommissie.
- De cijfers van het tentamen worden gepubliceerd op Blackboard.

Veel succes!

Meerkeuzevragen

1	<p>Indien een postorderbedrijf een (post)vervoersdienst opkoopt, spreken we van:</p> <p>a. voorwaartse verticale groei b. diagonale groei c. achterwaartse verticale groei d. horizontale groei</p>
2	<p>Beoordeel de volgende twee stellingen met betrekking tot de waardeconversietheorie.</p> <p>I. De verklaring van de ondernemersfunctie in de waardeconversietheorie is in principe niet in strijd met de andere, in het leerboek genoemde verklaringen. II. De essentie van de waardeconversietheorie is dat de ondernemer moet streven naar een zo hoog mogelijke conversieratio.</p> <p>a. Zowel stelling I als II is juist. b. Alleen stelling I is juist. c. Alleen stelling II is juist. d. Zowel stelling I als II is onjuist.</p>
3	<p>Beoordeel de volgende stellingen met betrekking tot het groeicyclusconcept in de markttheorie.</p> <p>I. Een belangrijk kenmerk van de groeicyclus bij de afzetontwikkeling van producten is dat zowel het cyclische verloop als de vorm van de cyclus door ondernemers niet te beïnvloeden is. II. Een zogenaamd “rage”-product zal een levenscyclus kennen met een zeer snelle introductie- en expansiefase en een langdurige rijpheidsfase.</p> <p>a. Zowel stelling I als II is juist. b. Alleen stelling I is juist. c. Alleen stelling II is juist. d. Zowel stelling I als II is onjuist.</p>
4	<p>Beoordeel de volgende stellingen:</p> <p>I. Ebay is een innovatie, volgens Schumpeter. II. Horizontale en verticale concentratie komen volgens groeicyclusconcept vooral voor in de rijpheidsfase.</p> <p>a. Beide stellingen zijn juist. b. Alleen stelling I is juist. c. Alleen stelling II is juist. d. Beide stellingen zijn onjuist.</p>

5	<p>Aan de product- of procesinnovatie zelf gaat een aantal momenten c.q. fasen vooraf. Welke van de volgende fasen behoort daar niet toe?</p> <p>a. de inventiefase b. de introductiefase c. de ondernemersfase d. de ontwikkelingsfase</p>
6	<p>Een lage (absolute waarde van de) prijselasticiteit van de gevraagde hoeveelheid, een monopolistische of nauw-oligopolistische marktstructuur en penetratie- of afroomprijzen zijn factoren die typisch een rol spelen in:</p> <p>a. de stagnatiefase b. de rijpheidsfase c. de expansiefase d. de introductiefase</p>
7	<p>Beoordeel de volgende stellingen:</p> <p>I. Financieel-economisch onderzoek laat doorgaans een positiever beeld zien van de (verwachte) resultaten van fusies en overnames dan markttheoretisch onderzoek.</p> <p>II. Onderzoek naar beurskoersontwikkelingen rond een fusie of overname is een voorbeeld van markttheoretisch onderzoek.</p> <p>a. Zowel stelling I als II is juist. b. Alleen stelling I is juist. c. Alleen stelling II is juist. d. Zowel stelling I als II is onjuist.</p>
8	<p>Een efficiënte onderneming opereert op een markt voor volkomen concurrentie die in evenwicht is. De onderneming maakt voor haar operationele activiteiten op die markt gebruik van de productiefactoren arbeid en kapitaal. Welke bewering is onjuist?</p> <p>a. De onderneming behaalt geen vermogensrendement. b. De onderneming opereert kostendekkend. c. De onderneming heeft geen marktmacht. d. De onderneming kan vrij uittreden.</p>
9	<p>Een monopolist kiest altijd die productieomvang waarbij:</p> <p>a. de marginale opbrengsten gelijk zijn aan de prijs. b. de marginale opbrengsten hoger zijn dan de prijs c. de vraagcurve de marginale opbrengstencurve snijdt d. de marginale opbrengsten lager zijn dan de prijs.</p>

10	Beoordeel de volgende stellingen. I. De marktmacht van een monopolist kan worden gemeten door te bepalen in hoeverre zij haar winstmaximerende prijs boven de marginale kosten kan zetten. II. Omdat de winstmaximerende prijs van een monopolist zich op het elastische deel van de vraagcurve bevindt, gaat een prijsstijging vanuit die positie altijd met een omzetzaling gepaard. Dit betekent dat de winstmaximaliserende monopolist geen marktmacht kan uitoefenen.
	a. Zowel stelling I als stelling II is juist. b. Alleen stelling I is juist. c. Alleen stelling II is juist. d. Zowel stelling I als II is onjuist.
11	Beoordeel de volgende stellingen. I. In geval de gemiddelde productiekosten steeds dalen bij een toenemende productie is er altijd sprake van een natuurlijk monopolie. Bij een natuurlijk monopolie hoeft echter niet altijd sprake te zijn van gemiddeld dalende productiekosten bij een toename van de productie. II. Een wettelijk monopolie kan tevens een natuurlijk monopolie zijn.
	a. Zowel stelling I als stelling II is juist. b. Alleen stelling I is juist. c. Alleen stelling II is juist. d. Zowel stelling I als II is onjuist.
12	Beoordeel de volgende stellingen: I. Marktimperfecties zijn onvolkomenheden in de resultaten van de marktwerking veroorzaakt door de structuur van of het gedrag van ondernemingen. II. Marktfalen betekent dat er niet voldoende private goederen geproduceerd worden.
	a. Beide stellingen zijn juist. b. Alleen stelling I is juist. c. Alleen stelling II is juist d. Beide stellingen zijn onjuist
13	Welke van de volgende stellingen over het homogeen duopolie model volgens Bertrand is juist?
	a. De uitkomst van het homogeen duopolie volgens Bertrand representeert een Cournot Nash-evenwicht. b. Door het volgen van elkaars prijsbeslissingen is er sprake van een gecoördineerde beïnvloeding van concurrentieparameters door de ondernemers. c. Door het volgen van elkaars prijsbeslissingen vertonen de ondernemingen in het model irrationeel gedrag. d. Tijdens het concurrentieproces in het model vinden geen hoeveelhedaanpassingen plaats.

14	Beoordeel de volgende stellingen over de geknikte prijs/afzetcurve. I. De zogenaamde geknikte prijs/afzetcurve bij het heterogeen duopolie geeft een verklaring voor de hoogte van het bestaande prijsniveau op de markt. II. In het geknikte prijs/afzetcurvemodel leiden kostenverschuivingen niet noodzakelijkerwijs tot prijsaanpassingen.
	a. Zowel stelling I als II is juist. b. Alleen stelling I is juist. c. Alleen stelling II is juist. d. Zowel stelling I als II is onjuist.
15	Welke van de volgende factoren behoort niet tot de stabiliteitsvoorwaarden van kartels?
	a. een nauw-oligopolistische markt b. heterogene producten c. entreebarrières d. een laag innovatieniveau
16	Welke van de volgende voorbeelden kan niet worden gezien als een strategische overcapaciteit van een industriële onderneming?
	a. een grote hoeveelheid kasgeld b. een (te) groot personeelsbestand c. een groot machinepark d. een grote hoeveelheid luxewagens.
17	De relatie tussen vergroting van de relevante markt en de minimale efficiënte schaal van ondernemingen heeft betrekking op:
	a. het aantal ondernemingen dat op die markt kan opereren b. het voorkomen van monopolistische concurrentie c. de hoogte van de marginale kosten d. de absolute schaalvoordelen
18	Beoordeel de volgende stellingen: I. Een prijsdaling die optreedt na een NMa besluit bewijst dat de concurrentie is verbeterd. II. Een plotselinge prijsstijging bewijst dat kartels in de markt optreden
	a. Zowel I als II is juist b. Alleen I is juist c. Alleen II is juist d. Zowel I als II is onjuist

19	Wat is dynamische efficiëntie?
	<ul style="list-style-type: none">a. Een maat voor de snelheid waarmee een onderneming zijn productie kan aanpassenb. De tijd, moeite en middelen die een ondernemer aan vernieuwende activiteiten besteedt.c. Een maat voor de ontwikkeling van productieve efficiëntie in de tijdd. Een maat voor het tempo waarin een specifieke sector groeit ten opzichte van de hele economie

20	Wat geeft het <i>producenten surplus</i> weer?
	<ul style="list-style-type: none">a. De stijging van de winst bij de prijsverhoging van een productb. De inkomsten van alle producenten, minus hun productiekostenc. De schaarste die ontstaat bij een prijsdaling van een goedd. Het verschil tussen de marktwaarde en de maatschappelijke waarde van de verhandelde producten

Naam:
Studentnummer:.....

Open vragen

Vraag 1 (25 punten)

1 a	Leg uit wat het SGR denkbeeld inhoudt. (5 punten)
<p>Volgens de meest strikte interpretatie van dit denkbeeld bestaat er een uniecausale relatie tussen de marktstructuur (S), de gedragingen van de marktpartijen (G) en de resultaten (R) in termen van de statische en dynamische efficiëntie.</p> <p>Marktstructuur wordt omschreven in termen van aantal aanbieders en vragers, aanwezigheid of afwezigheid van toetredingsbeperkingen, homogene of heterogene producten, volledige of onvolledige informatie, aanwezigheid van transactiekosten.</p> <p>Ten aanzien van het gedrag wordt winstmaximalisatie verondersteld; i.e. $MC=MO$.</p>	

Naam:
Studentnummer:.....

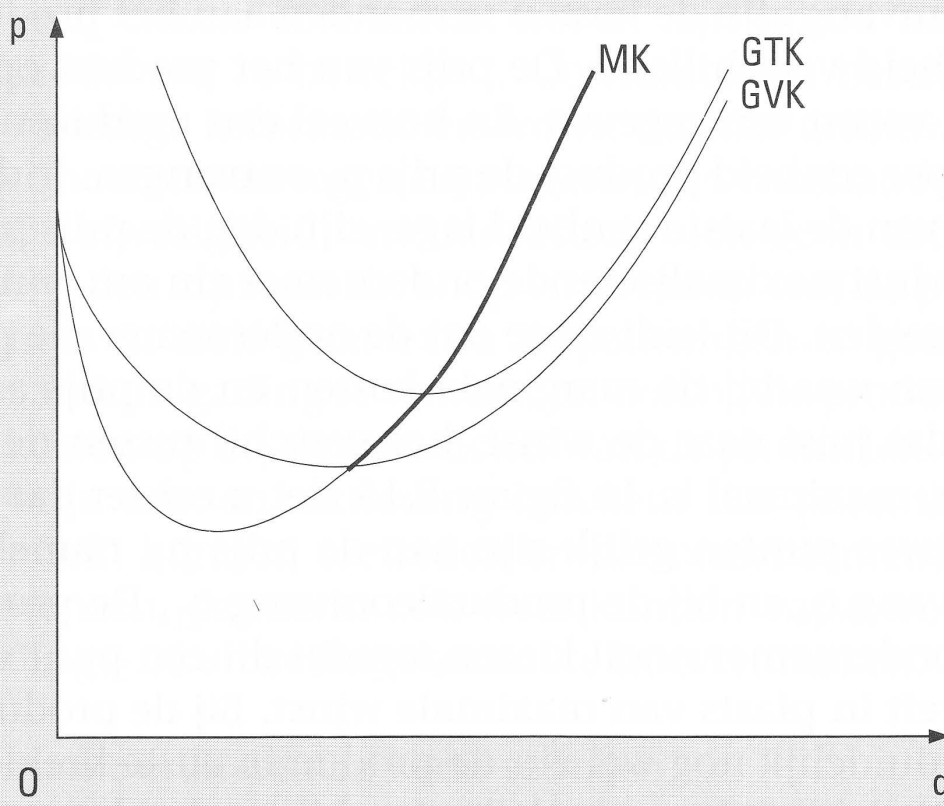
1 b	Hoe moet dit SGR denkbeeld worden geïnterpreteerd voor volledig vrije mededinging? Licht toe hoe de verschillende elementen van dit denkbeeld onder de genoemde voorwaarden geïnterpreteerd moeten worden. (5 punten)
<p>Marktstructuur: vele aanbieders en vragers, homogene producten, vrije toe- en uittreding, volledige informatie, geen transactiekosten, identieke kostencurves Gedrag: winstmaximalisatie. $MO=MC \Rightarrow$ omdat $MO=p \Rightarrow MC=P$ Resultaat: Technische en allocatieve efficiëntie. Som van consumenten- en producentensurplus is maximaal \Rightarrow max. economische welvaart.</p>	

Naam:
 Studentnummer:.....

1 c Leg uit op welke manier de aanbodcurve van individuele ondernemingen bepaald wordt onder de voorwaarden van volledig vrije mededinging. Maak naast uw schriftelijke uitleg ook gebruik van een grafiek die uw antwoord illustreert. Vergeet u hierbij niet alle elementen van deze grafiek nauwkeurig te benoemen. (10 punten)

Bij VVM geldt: $p=MC$. Voor de individuele ondernemer bepaalt daarom het snijpunt van de prijs met de MC het aanbod. Dit geldt niet voor de gehele MC curve, maar vanaf het snijpunt met de GK curve (lange termijn: GTK, korte termijn: GVK).

Figuur 5.16 Het individuele aanbod van de producent

Naam:
Studentnummer:.....

1 d	Wat zijn volgens de economische theorie 'verzonken investeringen'? Geef tevens een praktisch voorbeeld voor 'verzonken investeringen'. (5 punten)
-----	---

Specifieke productiemiddelen die niet of nauwelijks inzetbaar zijn in andere marktsectoren of segmenten. Hierdoor is de verkoopwaarde (veel) lager dan de boekwaarde.

Voorbeeld: Investering in een kerncentrale

Naam:
Studentnummer:.....

Vraag 2 (25 punten)

2 a	Leg uit welke veronderstellingen aan het Cournot model ten grondslag liggen (5 punten)
-----	--

Twee aanbieders met homogene producten en identieke kosten.
Ondernemingen concurreren op de aangeboden hoeveelheid. Hiermee beïnvloeden zij de
schaarsteverhoudingen op de markt en daarmee de prijs. Dit is typisch het geval waarbij de totale op
de markt aangeboden hoeveelheid voor een langere periode vastligt en nauwelijks uitgebreid kan
worden.
Er is sprake van follower-follower gedrag, d.w.z. die individuele aanbieders veranderstellen het
getoonde gedrag van de concurrent als gegeven. Uitgaande van dit gedrag trachten zij de winsten te
maximaliseren.

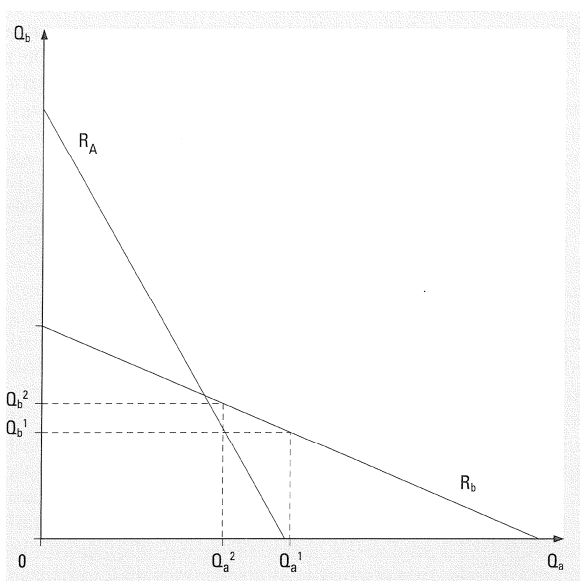
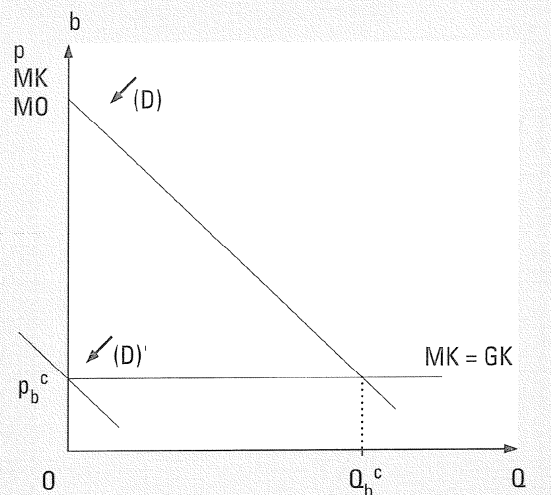
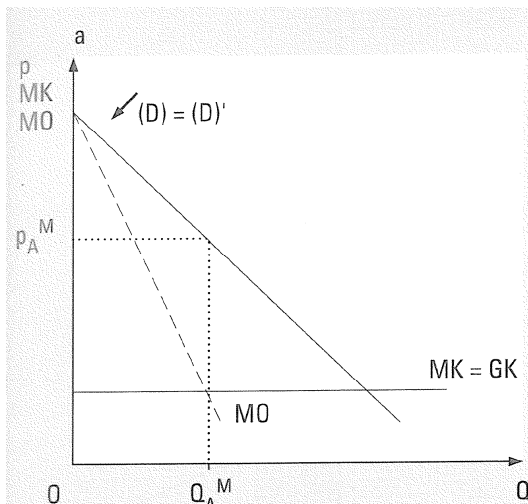
Naam:
Studentnummer:.....

2 b	Geef een praktisch voorbeeld van een sector waarin het Cournot model van toepassing zou kunnen zijn. (5 punten)
<p>De elektriciteitssector is een voorbeeld. De productiecapaciteit kan op de korte termijn nauwelijks worden uitgebreid. De planning en bouw van een nieuwe grote centrale neemt vele jaren in beslag.</p>	

Naam:
 Studentnummer:.....

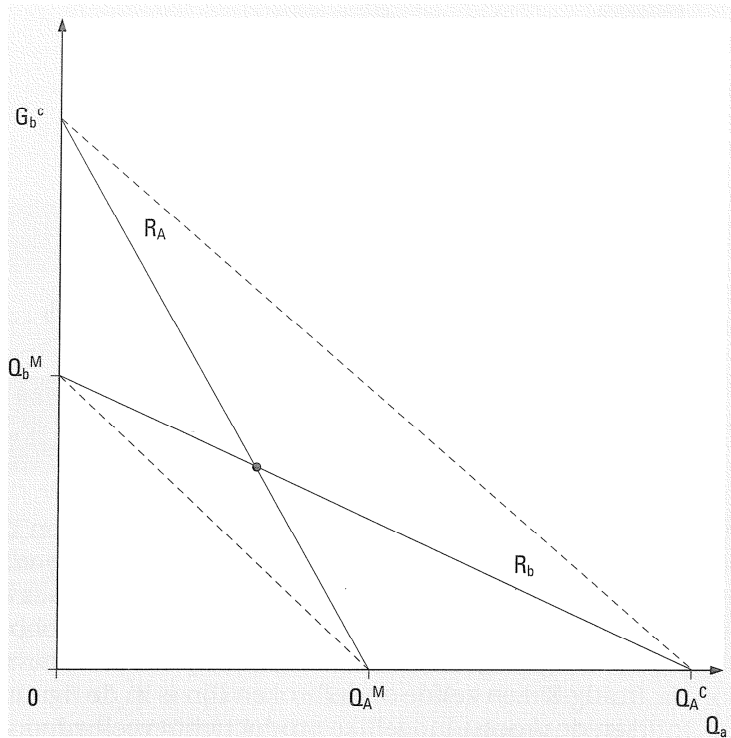
2 c Leg uit op welke manier in het Cournot model een evenwicht tot stand komt. Maak naast uw schriftelijke uitleg ook gebruik van een grafiek die uw antwoord illustreert. Vergeet u hierbij niet alle elementen van deze grafiek nauwkeurig te benoemen. (10 punten)

Op basis van de boven geschetste veronderstellingen kunnen reactiecurves van de ondernemingen worden bepaald. Gegeven het waargenomen gedrag van de ander, worden prijzen of hoeveelheden zodanig bepaald dat de winsten maximaal zijn. Om deze manier kan de hoeveelheid worden bepaald die ondernemer A aanbiedt, gegeven een aangeboden hoeveelheid van onderneming B. Dit kan voor zowel A als B worden gedaan. Hierdoor ontstaan twee reactiecurves. Evenwicht wordt bepaald door het snijpunt tussen de twee reactiecurves.

Naam:
 Studentnummer:.....

2 d | Uitgaande van de traditionele neoklassieke economische theorie, hoe beoordeelt u de efficiëntie van het onder c) beschreven Cournot evenwicht? (5 punten)

Zoals geïllustreerd in de grafiek zal de aangeboden hoeveelheid tussen die van volledig vrije mededinging (de bovenste stippellijn) en monopolie (onderste stippellijn) liggen. Hierdoor is sprake van allocatieve inefficiëntie bij het Cournot evenwicht. Echter, het welvaartsverlies zou kleiner zijn dan bij de monopolist.